

נוביק, הרצל

בן ישראל. נולד בשנת תרס"ד (1904) בעיירה וולפה שבפולין למשפחה יהודית אמידה ובשנת 1926 עלה כחלוץ לארץ-ישראל. כאן התגורר בפתח תקוה, בה עבד עבודות שונות, ואחר כך עבר לכפר סבא ושם עבד בפרדס. במערכה לשמירת העבודה העברית. השתתף בשביתת שבת ליד הפרדס, ולאחר שהוזעקה לשם המשטרה נעצר עם שאר משתתפי השביתה ונכלא לימים אחדים. מחמת המשבר הכלכלי החמור שפקד אז את הארץ שבו רבים מחבריו לחוץ-לארץ אך הוא דבק בה ונשאר. "לסכול בארץ יש טעם", כך אמר. באותם ימים הוקם המושב צופית ליד כפר סבא והרצל, ששאף כל ימיו לגור בכפר, הצטרף למושב, נשא אשה ובשנת 1935 נולד בנו. בסוף 1935 עזב את צופית בגלל חובות שרצו עליו, עבר לאזור השומרון והתקבל כמנהל עבודה בפרדסי "מרץ". במקביל הצטרף כחבר למושב עין עירון שליד כרכור, ונמנה עם חברי ה"הגנה" שם. הוא נודע בקרב חבריו ומכריו כעניו וישר-דרך, נוח לבריות ואיש-משפחה מסור. בתשעה באב תרצ"ח התנפלו ערבים על עובדי אחד הפרדסים, הרגו שומר אחד ופצעו שני. ביום י"ב באב תרצ"ח (9.8.1938) יצא הרצל בלוויית עובדים נוספים לעבוד בפרדס. המכונית שבה נסעו עלתה על מוקש בכניסה לפרדס והרצל נהרג במקום. הוא הובא למנוחת עולמים בבית העלמין בחדרה. הניח אשה ובן.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את כולם

כל הזכויות שמורות © 2009. מדינת ישראל, משרד הביטחון.
Copyright © 2009. The State of Israel, Ministry of Defense. All rights Reserved.

GOVERNMENT OF PALESTINE

DISTRICT OFFICES,
NATHANYA.

IN REPLY PLEASE QUOTE

No. C.28/38

19th December, 1938

Certificate.

I hereby certify that according to my decision in the inquest issued by me on 11.11.38 it was found that the late Herzl Novick of Hedera died on 10.8.38 as a result of a land mine which was placed under a car in which he was proceeding to Meretz "A".

Coroner,
Haifa & Samaria District.

חג שמחה. 18/34

צדקה יפה!

אברהם (הוא), ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל אשר
תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך.

מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך.

אברהם (הוא), ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך.

מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך.

צדקה יפה!

אברהם (הוא), ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך. ויהיה לך חלק
מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך.

מכל הטוב אשר יהיה לך, ככל
אשר תעשה לך.

4.10.34

הערות על

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר
הערות על חלקי הספר

مجلسه اول

22 22

Government of Palestine.

PALESTINIAN CITIZENSHIP ORDER, 1925.

CERTIFICATE OF NATURALISATION.

Whereas Hersz NOWIK

has applied for a Certificate of Naturalisation, alleging with respect to himself (הוא) the particulars set out below, and has satisfied me that the conditions laid down in the above-mentioned Order for the grant of a Certificate of Naturalisation are fulfilled in his (הוא) case:

Now, therefore, in pursuance of the powers conferred on me by the said Order,

I grant to the said Hersz NOWIK

this Certificate of Naturalisation, and declare that he (הוא) shall, subject to the provisions of the said Order, be entitled to all political and other rights, powers and privileges, and be subject to all obligations, duties and liabilities to which a Natural-born Palestinian citizen is entitled or subject, and have to all intents and purposes the status of a Natural-born Palestinian citizen.

In witness whereof I have hereto subscribed my name

this sixth day of July 1931

No. 7540

Serial Number
of Application 10315

ממשלת פלשתינה (א"י).

דבר המלך בנוגע נתינות הפלשתינאית, 1925.

תעודת התאזרחות.

בקש תעודת התאזרחות שסמך בנוגע אליו (הוא) את הפרטים המפורטים דלמן והוא הוכיח לי שהתנאים המפורטים בדבר המלך הנזכר לזיל למתן תעודת התאזרחות נתמלאו בנדרון לו (הוא):

על כן בחקף הכז המסור לי בדבר המלך הנ"ל,

הנ"ל את תעודת ההתאזרחות הזאת ומצהיר שהוא (הוא) בהתחשב עם הוראות דבר המלך הנזכר לעיל, יהנה מכל הזכויות המדיניות והזכויות האחרות, הכח וההנחות, ויהא חייב בכל החובות והאחריות ממש כנתין פלשתינאי מלדה ויהשב לנתין פלשתינאי מלדה בכל המובנים.

ולראיה חתמתי את שמי היום הזה

حكومة فلسطين

قانون الجنسية الفلسطينية سنة ١٩٢٥

شهادة الجنسية

بأن هرش نובيك

قد طلب / طلبت / شهادة تجنس مستداً / مستدة لنفسها / الاوصاف المبيته أدناه وقد أثبت لي بأنه قاه / أثبت لي بأنها / بالشرط الموضوع في القانون المذكور أعلاه بشأن منح شهادة التجنس

فقد منحت هرش نوبيك

المذكور / المذكورة بمقتضى السلطات المخولة لي القانون المنوه عنه شهادة التجنس وأصرح بأنه يحق له / لها / التمتع بجميع الحقوق السياسية وغيرها وبالسلطات والمزايا التي يتمتع بها كل فلسطيني مولداً / وعليه / وعليها / القيام بجميع التعهدات والواجبات والمسؤوليات التي تفرض عليه / عليها / مع مراعاة نصوص القانون المشار اليه ويكون له / لها / صفة الرعية الفلسطينية مولداً تنفيذاً لجميع الأغراض والمقاصد وللبيان أعطيت هذه الشهادة تحريراً.

في اليوم د"أ من شهر تموز سنة ١٣٥٠ هـ الموافق ١٩٣١ م

J. R. Chancellor.

High Commissioner المندوب السامي نقيب عليين

(TURN OVER)
(انظر الصفحة الثانية)
(دهفود)

NAT. 12 A.
5742-20000-G.C.P.

PARTICULARS RELATING TO APPLICANT.

פרטים בנוגע למבקש

אوصاف الطالب أو الطالبة

Full name Hersz NOWIK.

الاسم الكامل
שמו המלא הרש נוביק.

Address Kefar Sava Colony.

العنوان מושבה כפר סבא.
כהנתו

Trade or occupation Agricultural labourer.

المهنة أو الصنعة
משלוח ידו פועל חקלאי.

Place and date of birth Wolpa, Poland; 1904.

مكان وتاريخ الولادة
יום הולדתו ומקום הולדתו 1904; וולפה, פולניה.

Nationality Polish.

الجنسية
נהיגותו פולניה.

Married, single, widower or widow Single.

متزوج أو متزوجة
נשוי, רווק, אלמן או אלמנה רוק.

Name of wife ---

اسم الزوجة
שם אשתו ---

(A) OATH OF ALLEGIANCE.

(א) שבועת אמונים.

(1) يمين الاخلاص

I Hersz NOWIK

אני הרש נוביק

swear by Almighty God that I will be faithful and loyal to the Government of Palestine.

נשבע באלהים שאהיה נאמן ונשבע לממשלה (א"י).

اقسم بالله العظيم اني ساكون امينا ومخلصا لحكومة فلسطين

(Signature)

(التوقيع)
(החתימה)

(B) SOLEMN AFFIRMATION.

(ב) הודעה בהרצדק

(ب) التأكيد الخطير

II Hersz NOWIK

אני הרש נוביק

do solemnly and sincerely affirm that I will be faithful and loyal to the Government of Palestine.

הריני מודיע בגלוי, ובאמת בהרצדק שני שאהיה נאמן ונשבע לממשלת פלשתינה (א"י).

اوؤكد بمهابة ووفاة اني ساكون امينا ومخلصا لحكومة فلسطين

(Signature)

(التوقيع)
(החתימה)

Sworn or affirmed and subscribed this

fourth
(Signature)

day of September, 1937, before me,

(Signature)

(Title)

GOVERNMENT OF PALESTINE

IN REPLY PLEASE QUOTE
No. C.28/38

DISTRICT OFFICES,
NATHANYA.

19th December, 1938

Certificate.

I hereby certify that according to my decision in the inquest issued by me on 11.11.38 it was found that the late Herzl Novick of Hedera died on 10.8.38 as a result of a land mine which was placed under a car in which he was proceeding to Meretz "A".

19.11.38
Coroner,
Haifa & Samaria District.

75 נא 37
137

ב אדר ב' ת"ש

לכבוד

הרב י.ד. כהן

חדרה

הנידון: אפוסטרופוסות עודד נוביק.

א.נ.

בתאריך ב' אדר א' ת"ש בקרתי אצל כבודו והסברתי
את כל השתלשלות העניינים בקשר עם העזבון. גם סברתי לו שכתב
חתום ע"י שני האפוסטרופסים.

לאחר פגישה זו נפגשתי עם הגברת צפירה נוביק וה
סגרה בי קשה בחשדות גבולונות. בכדי לברר לעצמי, אם היה
איזה יסוד לחשדיה פניתי ב 21/2 ש.ז. להנהלת הועד הלאומי
במכתב שדלקמן:

" לכבוד הוועד הלאומי
מחלקה לעזרה ובצרון
יירו לים
א.נ.

בקשר עם סדור העזבון של המנוח נוביק הרצל
שנרצח ב 10/8/38 אודה לכם אם תודיעוני:

~~אם הסך --- 250 ל"ה שקבלה אלמנתו סך השקלה~~
באמצעותכם נועדו לה בלבד או ליורסיו, ואם סך זה נועד לי
האם חלוקת סך זה נעשית לפי דיני ישראל או לפי עקרון אחר
לבטח ידוע לכם שאת הכסף קבלה האלמנה מבלי

סיג.

אודה לכם אם תענו לי בהקדם.

בכבוד רב

ע.דנין

אפוסטרופוס של עודד

על זה קלתי את תשובת הועד הלאומי כדלקמן:

8.8

GOVERNMENT OF PALESTINE.

ממשלת פלשתינה (א"י)

حكومة فلسطين

No. 3186

מחלקת הבריאות

DEPARTMENT OF HEALTH

دائرة الصحة

תעודת פטירה

CERTIFICATE OF DEATH

شهادة وفاة

Place of Death	Date of Death	Name of Deceased	Address of Deceased	Age	Sex	Nationality	Religion	Occupation	Cause of Death	Duration of Illness	Name of Person Notifying Death	Description and Address of Person Notifying Death	Date of Registration	Sig Des Office
מקום הפטירה	תאריך الوفاة	اسم المتوفي	عنوان المتوفي	العمر	ذكر ام اتي	الجنسية	الذهب	المهنة	سبب الوفاة	مدة المرض	اسم الشخص الذي بلغ الوفاة	اوصاف وعنوان الشخص الذي بلغ الوفاة	تاريخ التسجيل	امور وفاة
המקום המפורסד	תאריך הפטירה	השם של הנפטר	המען של הנפטר	הגיל	המין (גבר או אשה)	הנהגות	האמונה	המלאכה	סבת הפטירה	תקופת המחלה	שם המודיע את מקרה הפטירה	תואר המודיע את מקרה הפטירה ומענו	תאריך הרשום	רושם זירה
Between Hadlaimik And Mordiz	10.8.38.	Heryl Mordiz	Hedera	34	male	Palub.	Jew	Orange Grove Supervisor	Cerebral Hemorrhage & Fracture of the Skull	—	Ezra Denin	Hedera	6.12.38.	Dr. A. Khantalev

ified that the above is a true extract from the Register of Deaths kept at
ce of the Department of Health in the town of Tulsum in the District
amaria Palestine.

וזאת לעדה שהתעודה דלעיל היא העתקה נכונה מפנקס
רשום התמותות הנמצא בידי מחלקת הבריאות בעיר
במחוז של פלשתינה (א"י).

البيان المذكور اعلاه هو خلاصة طبق الاصل من سجل
المحفوظ في مكتب دائرة الصحة في مدينة
فلسطين.

ce Stamp

ختم المكتب والتاريخ
التاريخ وتوتمت المسرد

[Signature]

Medical Officer of Health.

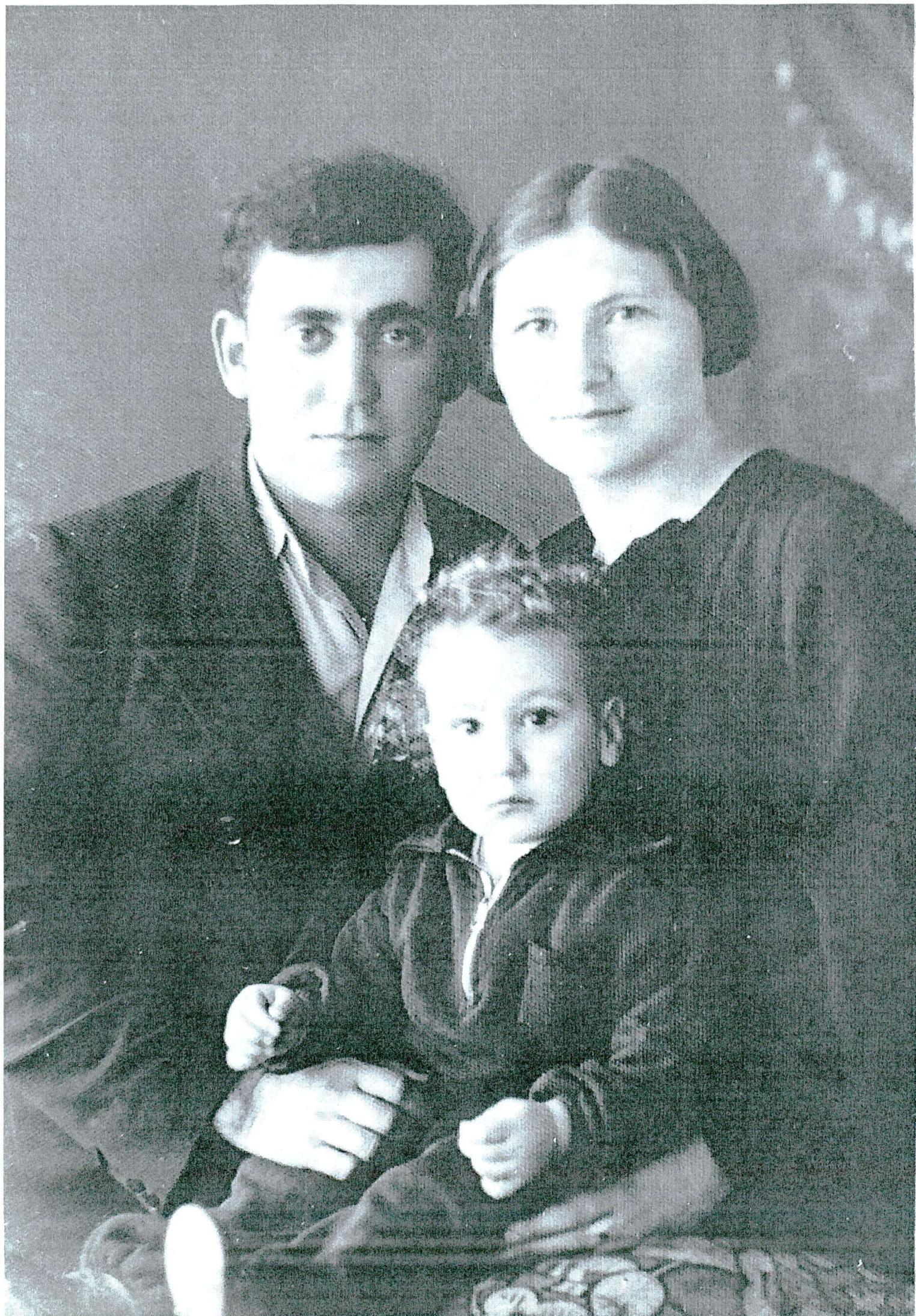
رئيس الأطباء

[Signature]

Di

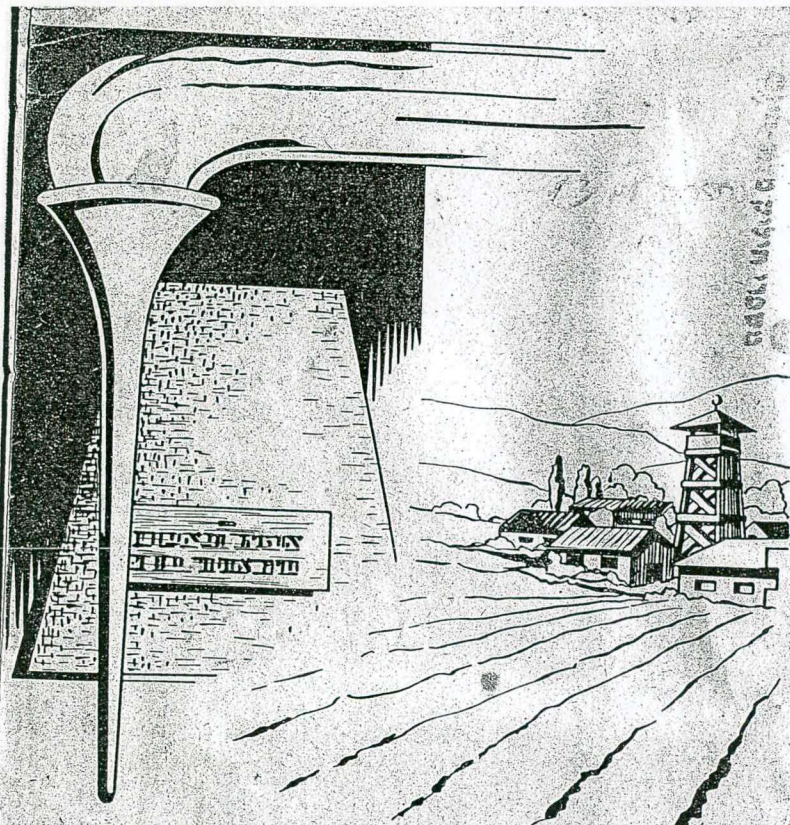
محو

10/1

יום זכרון גבורה

כ"ז בניסן תרצ"ו - ת"ש

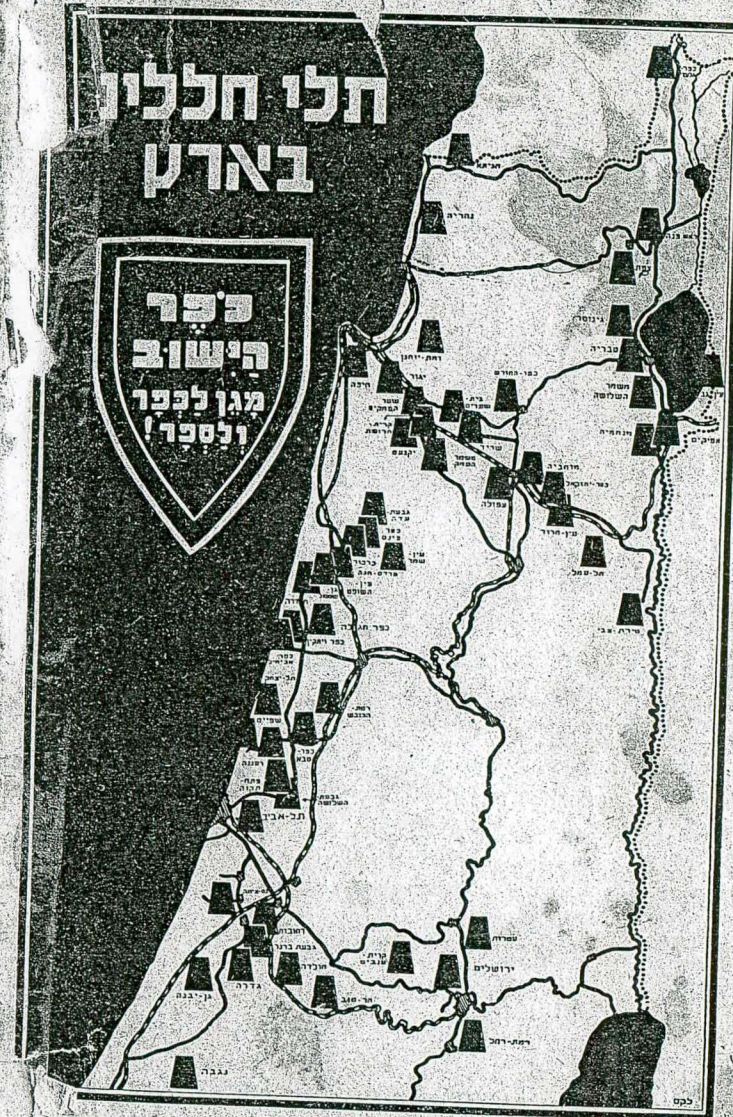
1936 - 1940

19/4/1936

הוצאת המזכירות הארצית של "כפר הישוב"

1940

חלי חלליו בארץ

ה ר י נ צ ר ת

כ פ ר ה ח ו ר ש

חנוך בן קרוץ מ"ז
בן 28, ככפר החורש, א' בניסן צ"ו
שלמה נפני
בן 29, ככפר החורש, א' בניסן צ"ו

ע מ ק ז ב ו ל ו

י ג ו ר

רמת-יוחנן

מרדכי בן יעקב פלדמן
בן 23, בגדרה, כ"ו בתשרי צ"ו
צביה גורדון
כינור, שבט צ"ח

ח י פ ה ו ה ש ו מ ר ו

ג כ ע ת י ע ד ה

יצחק בן בנימין קרופיץ
בן 18, כנכעת-עדה, כ"ד בסיון צ"ח
דוד בן אפרים אורבך
בן 18, כנכעת-עדה, כ"ד בסיון צ"ח
דוד בן משה פרגס
בן 24, כנכעת-עדה, כ"ד בסיון צ"ח
נעמי נורלברג
בן 30, כנכעת-עדה, י"א בתמוז צ"ח

ח ד ר ה

יצחק בן צבי גלור
בן 32, בחדרה, י"א בתמוז צ"ו
אנשל בן דוד מוצ'ניס (קמחי)
בן 22, ככפר קאקון, כ"ו בתמוז צ"ו
יהודה בן רב פביקס
בן 23, בדרד, נתניה—נכעת-חיים,
י"ד באבול צ"ו
מאיר בן שמעון בליקנד
בן 31, ע"י כפר-סבא, ג' באבול צ"ו
דוד בן סעדיה חמאמי
בן 55, ע"י חדרה, כ"ב בטבת צ"ו
הרצל נוביקס
בן 33, ע"י פרדסי "מרז", י"ג
באב צ"ח
שמעון בן הב רוזנצויג
בן 36, ע"י חדרה, כ"ח באבול צ"ח
נחום בן עזרא גינדי
בן 45, כנבול ח' איפו, כ"ה בסיון
צ"ח
שמעון מורחי
בן 33, ע"י חדרה, ד' באבול צ"ח

ח י פ ה

אסתר שיטריט
בן 48, בחיפה, י' בניסן צ"ו
קרל פלדברג
בן 43, בחיפה, ט' באייר צ"ו
דוד דומברובסקי
בן 20, בכנרת, י' בסיון צ"ו

ברוניה קולין

בן 25, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
מיכאל ויזל
בן 24, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
יוסף המרמן
בן 31, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
חיים שולרר
בן 50, יערות הכרמל, כ"ו באב צ"ו
יוסף לרס
בן 55, בבית-שאן, ט"ו אדר צ"ו
אליהו ויס
בן 23, ע"י נהלל, ג' בתשרי צ"ח
אלימלך גרומט
בן 13, בחיפה, ו' בטבת צ"ח
יהודה מגדלי
בן 50, בחיפה, כ"ו באדר ב' צ"ח
מרדכי בן יוסף בר
בן 22, ביערות הכרמל, כ"ח באדר
ב' צ"ח
יצחק בן זלמן פטרנקר
בן 34, ע"י יגור, ו' בניסן צ"ח
יוסף בן אהרן רוטבלט
בן 21, דרד חניטה, ט"ז בניסן צ"ח
אברהם בן אהרן דניאלי
בן 24, דרד חניטה, ט"ז בניסן צ"ח
טוביה דוניה
בן 55, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח
אברהם-אהרן טויסטר
בן 50, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח
יוסף כהן
בן 75, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח
מרדכי-ברוך אפרת
בן 35, בחיפה, ו' בתמוז צ"ח

לואי מדינר-לונדון
כבוד האם בסלון בן

ימיו בן ד' חצאל
בן נחל
בשט גינדי בן-ארי ויתור
בוסה לילג

אל מלא רחמים

שוכן במרומים המצא מנוחה נכונה על כנפי
השכינה במעלת קדושים וטהורים כוהר
הרקיע מזהירים את נשמת כל אחינו ואחיותינו
שנספדו בשנות הדמים תרצ"ו – ת"ש. בעל
הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים ויצרור
בצרור החיים את נשמותיהם. ד' הוא נחלתם
וננוחו בשלום על משכבכם ונאמר אמן.

ציור השער: א. לקס

דפוס ארץ-ישראל תל-אביב, רחוב הרכבת 6

יזכור

עם ישראל את הנשמות הטהורות
של בניו ובנותיו הללי ימי המסה והגבורה
אשר חרפו את נפשם
על כבוד ישראל על ארמת ישראל
ועל גאולת ישראל
ואשר נרצחו מן המארב ומן המחתרת לאור היום
ובאישון ליל בראש חוצות ובררכים ובמשכנות
שלום בפעלם ובמלאכתם בעסקם בתורה ובעמדם
בתפילה בהעפילם לעלות מן הגולה אל ארצם
ואליה לא באו
יזכור ישראל ויתברך בזרעו
ויאבל על הדרת הזקנה ועל זיו העלומים
ועל תומת הילדות ועל חמדת הגבורה
אשר נספו במערכה
אל ישקוט ואל ינחם ואל יפוג האבל ער בוא יום
בו ישוב ישראל וגאל ארמתו השדודה

יום זכרון גבורה

חוברת קטנה זו — אין תעודתה לגולל את כל פרשת האימים
והגבורה של ארבע שנות הדמים בארץ, אלא לשמש מורה-דרך
קצר אל תלי קברות קדושינו המפוזרים בכל הארץ, מגבול הנגב
ועד נחלת-דן והרי חניתה.
סיוור אבל קצר, אך כלום של אבל הוא? קברי קדושינו בארץ-
ישראל היו מאז ומעולם ועד היום הזה גם מקור תנחומים לעמנו,
מקור התעלות וגבורה.

ארבע שנים של מאורעות דמים בארץ, מאות תלי קברים
חדשים.
אך גם יום אחד לא שבת הנהג העברי בדרכים, גם יום אחד
לא נטש האכזר את שדהו והפועל את סדנו.
במשך ארבע שנים אלו תקענו יתדות חדשים בדרך גאולתנו,
חמשים וששה הכפרים, שהוקמו בחור ימי הלהבות, נמל תל-אביב,
הספנות העברית, מאות מפעלי הרושת חדשים, הישיגנו הצנועים
אך החשובים למדי בכיבוש האויר, אלפי נוטרים מאומנים בכל
הארץ — כל אלה הם סעיפי-ערך במאוננו.
ועל הכל רכשנו נכס יקר מאד, שאין ערוך ליקרו: הנוער
העברי הגדל בארץ, במשך ארבע שנים אלו וגדל ובגר
מחנה צעיר בריא בגוף ובנפש, המוכן למסור את נפשו על קדוש
שם האומה והמולדת.

תלי חללינו בארץ

הגליל העליון

נהריה

דוד בן-נאון (קורט בנגון)
בן 23, בררר חניתא-נאסה, ט"ו
בניסן צ"ח

אלזה דוד

בן 51, בחיפה, י"ט בטבת צ"ט

צפת

אברהם בן יוסף מורחי
בן 35, בכביש צפת-טבריה-נצרת
ב' בתמוז צ"ו

אלתר בן יצחק-יעקב אונגר

בן 36, בצפת, כ"ה באב צ"ו

יפה בת אלתר אונגר

בן 9, בצפת, כ"ה באב צ"ו

חיה בת אלתר אונגר

בן 7, בצפת, כ"ה באב צ"ו

יעקב-אברהם בן אלתר אונגר

בן 6, בצפת, כ"ה באב צ"ו

נפתלי-צבי בן דוד סגל

בן 37, ע"י צפת כ"ה באדר ב' צ"ח

ברוך-דוד בן צבי סגל

בן 12, ע"י צפת, כ"ה באדר ב' צ"ח

צפורה בת משה כהנא

בן 47, ע"י צפת, כ"ה באדר ב' צ"ח

פשה (בתיה) בת זוסיא בריל

בן 70, ע"י צפת, כ"ה באדר ב' צ"ח

חולתה

אהרן לוביאנוב
בן 21, בקפי חולתה, י"ב בטבת צ"ט

חניתא

יחזקאל מונצ'יק

בן 25, בחניתא, כ"א באייר צ"ח

אריה לוסקי

בן 21, בחניתא, ט' בסיון צ"ח

כפר גלעדי

חיים צפורי

בן 34, במשמר הירדן, ב' בתמוז צ"ח

רב זגורי

בן 27, בכפר גלעדי, כ"ב בתשרי צ"ט

אריה רחמן

בן 32, ביסוד המעלה, כ"ה בתשרי צ"ט

לוד גדר התיל בצפון

אלימלך בן נפתלי רוניק

בן 23, ע"י התיל בצפון, כ"ה

בסיון צ"ח

בשלהי קיץ תרצ"ח, שנתיים ומחצה מיום פרוץ המאורעות, כשאנשי הכפר ושכונות הספר כרעו תחת סבלם, בימים אכזריים, כשעשרות עובדים תמימים, זקנים ועוללים ניספו בפצצה ובמוקש, בימים אפלים, כשהמוני התושבים בערים תעו במבוך היאוש — באחד הימים האלה נוסד "כפר-הישוב".

יום "עצרת הישוב", יום ההתנדבות הגדול, כשאלפי צעירים הציעו את שרותם להגנת הכפר והספר, כשרבבות עמדו בתורים ארוכים והתפרקו את זהבם — יום זה ישאר כתאריך של אור בחיי הישוב. תמונתה של הישישה העניה, המוסרת להגנת העם את רכושה היחיד — את פמוטי השבת שלה — יחרת לנצח באגדת העם השואף לתחיה.

יום כ"ז בניסן איננו יום אבל לעמנו, אלא יום זכרון גבורה. ביום זה נעלה על ראש מפעלנו את זכר אלה אשר ניספו בלא עת, איש על משמר כהונתו. עלינו מסרו את נפשם ועל עתידה של האומה. דמם שריוה את הארץ הוסיף יקר לאדמה זו היחידה והיקרה לנו בעולם. בדמיהם אנו חיים. את מצותם נשמור ובדרכם נלך. מקברות הקדושים נשאב את הכח לליכוד העם, לביצור העמדות, לעמידה איתנה, לקידום הבניין.

ה מ ע פ י ל ם

נספרי ויליק מדור-חיים

אל יעדר ברשימת עפרון חטופה זו גם זכרם של אחינו ואחיותינו אשר העפילו לארץ, ובהעפילם נפלו חללים. מהם זכו לכך שגופותיהם מצאו את מנוחתם בארץ משאת נפשם. בין קברות אחיהם; מהם ניספו בלב ים ובדרכים לא דרכים וציון על קברם אין וגם שמותיהם ואף מספרם אינם ידועים. ביניהם: יחיאל גולדשטט, בן ה-19, שהמות חטפו בתחתית האניה, קבור בערמת הפחם, מאכס קיקולר, בן ה-18, שיצא מגרמניה בקיץ תרצ"ו ברגל לארץ-ישראל ונרצח בעבר-הירדן, נתן שרקי, בן 27, שנמצא פצוע פצעי מות בין גבתון ושכונת מרמורק ביום 28.9.1939, צפורה לויט, אשה צעירה בת 29, שחלחה בחדשי טלטוליה של אנית המעפילים "טיגר היל" וגויתה הורדה ימה. יונה שימשילביץ, בת 26 מצאה מנוחתה בבית הקברות החדש בתל-אביב, ליד חלליהם של המעפילים צבי פינר, בן 27 וד"ר רוברט שניידר, בן ה-31. אברהם רובינר מת בבית-החולים בצפת בשחפת, לאחר שטולטל 5 ירחים בלב ים בתנאים בלתי-אנושיים.

חוברת זו היא נסיון ראשון לקבוע את נתיב היגונים בין קברות חללינו במאורעות. השמות הקצרה שהיתה בידנו לעריכת החוברת גרמה לאין ספק לשגגות בחומר הנתון, — ורב החסר. המזכירות הארצית של "כפר הישוב" תחזיק טובה לכל אלה, אשר יראו לחובתם להעמידנו, עם קריאת החוברת, על כל הטעון תיקון ומלוי.

[22/5/2018, 13:20] מאירה נוביק: רונה שלום. מה שלומך? ראשית ברצוני להודות להנצחתו של חמי הרצל נוביק בבית יד לבנים בחדרה ולכל אלה שהשתדלו ושיתפו אותנו(משפחתו) גם ביום הזיכרון. ודאגו לפתוח עבורינו את בית יד לבנים. והמשכו בבית העלמין בניקוי המצבה והנחת נר זכרון. דגל המדינה וזר פרחים.

[22/5/2018, 13:25] rona tiram756648: תודה מאירה. ^{אנחנו} להדסה את מילותייך. לעשות לך טיפת נחת מעדכנת אותך שתלמידי ט שהגיעו לכאן מאז חזרתי לעבודה בראשון למאי שומעים ממני על הרצל על עודד ואודותיך ומעשיך בהנצחת הרצל. את ומעשיך החלק המרתק והמשמעותי בעבודתי כמנהלת יד לבנים חדרה.

[22/5/2018, 13:46] מאירה נוביק: רונה תודה. מאוד ריגשת אותי אני לא מצליחה לעצור את הדמעות. למקרא דברייך. סוף סוף עשיתי בעזרתך משהו חשוב ומשמעותי שישאר לבני ונכדי גם כשכבר לא אהיה כאן. אני רק מצטערת שחיכיתי כ"כהרבה שנים. הרי יכולתי לעשות זאת יחד עם בעלי עודד בנו של הרצל ואז הסיפוק היה כפול. את יודעת פתאום המשפט "אף פעם לא מאוחר" מקבל משמעות אחרת. תודה

[22/5/2018, 13:52] rona tiram756648: מניסיון אני יודעת שישנם דברים ש"פתאום" מסתדרים בזמן שלהם. גם אם אנו חושבים "למה לא עשינו..." קהלת אמר "לכל דבר יש זמן" והוא היה חכם.. יש לי מספר אנשים שהונצחו הרבה מאד שנים לאחר נפילתם; מישהו שאחינו תהה לפני שנתיים שלוש למה הדוד לא מונצח וגילינו שכן צריך היה... זכרי גם (כפי שאני אומרת לתלמידים) שהזמנים היו שונים, הנייר עליו נכתב מידע תוייק באופן ידני על ידי בני אנוש שגם הם חלפו ולא תמיד העבירו את הידע שלהם בצורה מסודרת... שמחה להיות חלק במפעל מרתק זה!

[22/5/2018, 14:45] מאירה נוביק: כן. אבל אחרי 80 שנה? ואיך זה שבגלל ידיעה קטנה בעיתון על פתיחת היכל הזכרון לביקור של המשפחות השכולות. כל זה התחיל. והצמרמורת שעברה בי כששמעתי לראשונה מיפי יום טוב אלקבץ את המשפט: "הרי אתם משפחה שכולה ועודד היה יתום צה"ל". -והוא בכלל לא ידע שהוא כזה. וגם אנחנו לא ידענו. ואיש ממשפחתו לא ידע. ו הדרך הארוכה והמתירה להנצחת הרצל ביד לבנים בעיר מגוריו. ולבסוף כשבשעה טובה הכל הסתדר. את נפלת למשכב ושוב ניבצר ממני במשך זמן רב לראות את התוצאה המוגמרת. ואת עוגמת הנפש. כאילו יד נעלמה התערבה ובלמה: "חיכית 80 שנה. חכי עוד כמה ימים"- אבל אני הייתי קיצרת רוח. הרגשתי כמו משה כשעמד על ההר וראה את הארץ המובטחת שאליה לא יכנס. כי הרי הבטחתי לעודד שעד יום השנה למותו אצליח להנציח את אביו במקום הראוי לו... והצלחתי. עמדתי בהבטחתי. בעזרתך. למרות כל הקשיים והמיכשולים שנערמו בדרך. ושוב תודה לך מעומק הלב. וגם להדסה. המשיכו לשמח לבבות נוספים. יישר כוח.

[22/5/2018, 14:47] rona tiram756648: תמיד.